

Halina Reijn speelt Nora fel in de schijnwerpers

THEATER

★★★★★

NORA

Nora van Henrik Ibsen door Toneelgroep Amsterdam, regie Thibaud Delpéut. In Stadschouwburg Amsterdam, 9 november

Tournee: tga.nl

Deze recensie moest vooral maar eens gaan over Halina Reijn. Zij speelt de hoofdrol in *Nora*, het toneelstuk van Henrik Ibsen dat in regie van Thibaud Delpéut gespeeld wordt door Toneelgroep Amsterdam. Halina Reijn staat daarin ruim tweeënhalf uur onafgebroken op toneel. Ze neemt de gelegenheid te baat om allerlei facetten van haar acteertalent te onderstrepen, in een rolpvatting die technisch knap is, maar vooral de buitenkant van haar personage laat zien. Van inleving of een langzame opbouw in karakterverandering is nauwelijks sprake.

Dat het bovendien nogal ijdel overkomt, zou een bewuste en functionele keuze kunnen zijn. Nora immers is wel degelijk een vrouw die aandacht vraagt, en nodig heeft. Ooit was ze papa's poppenkindje, nu is ze het poppenvrouwtje van haar man Torvald. Maar de pop wil het huis uit, en dat doet ze dan ook, nadat ze allerlei vrouwentrucjes in de etalage heeft gezet. Uiteindelijk verlaat ze man en kinderen; in die tijd (Ibsen schreef *Nora* in 1879) een schok, nu de gewoonste zaak van de wereld.

De vraag bij deze voorstelling is echter: wie is Nora, en wie is Halina? Kruipen persoon en personage niet al te dicht tegen elkaar aan? Reijn speelt Nora voortdurend fel in de

schijnwerpers en regelmatig voor op het podium. Ze draagt een lichtblauw cocktailjurkje en hoge hakken, ze danst de tarantella in een zwart stoeipakje en later ook in een Siciliaanse folkloriejurk. Haar bronskleurige panty maken van haar lange benen ranke Griekse zuilen. Vanaf rij 7 stoel 15 krijg je bovendien een bonus: uitzicht op het zijden slipje, dat zichtbaar wordt als Nora haar benen spreidt.

Kijk! Hier Staat Nora, Vrouw der Vrouwen! – dat wil Reijn hiermee zeggen, in kapitalen en met uitroeptekens. Dat de actrice zo haar gang kan gaan, is tevens een zwakte in Delpéuts regie, die met deze productie zijn debuut maakt in de grote zaal. Hij had Reijn strakker in de hand

moeten houden: deze actrice kan veel, maar vaak op eigen commando. Zo worden haar ogen net op tijd vochtig als het in Nora over haar dode vader gaat. Mooi, maar je voelt er weinig bij.

In een wit en tamelijk leeg decor (alleen een mini-kerstboompje illustreert fraai de somberheid in Nora's poppenhuis) weet Delpéut overigens ook niet echt te kiezen. Gaat zijn voorstelling over een vrouw in de war (met een depressie op de loer), of is het een feministisch pamflet? Hier is het allebei. Voor de pauze speelt Nora/Halina het kindvrouwtje met een tic, daarna ziet ze het licht en realiseert zich dat ze acht jaar in haar huwelijk achter een façade heeft geleefd. Overigens is dat laatste deel van de voorstelling verreweg het interessantst, vooral door het sterke tegenstel van de Vlaamse gastacteur Thomas Ryckewaert, die Nora's man Torvald speelt. Prachtige rol, en heel

knap om de angstige, grijze middelmaat zo geloofwaardig neer te zetten.

Delpéut gebruikt ook dit keer veel sfeerbepalende muziek, soms aanzwellend alsof we naar een Hitchcock-film kijken. Maar in eerdere regies als *Medea* (afgelopen zomer in Zeeland) en vooral *Al mijn zonen* was hij vormvaster en meedogenlozer. Naar deze voorstelling zit je met wisselend genoegen en onaangedaan te kijken – ach ja, die oude Ibsen weer eens opgefriest.

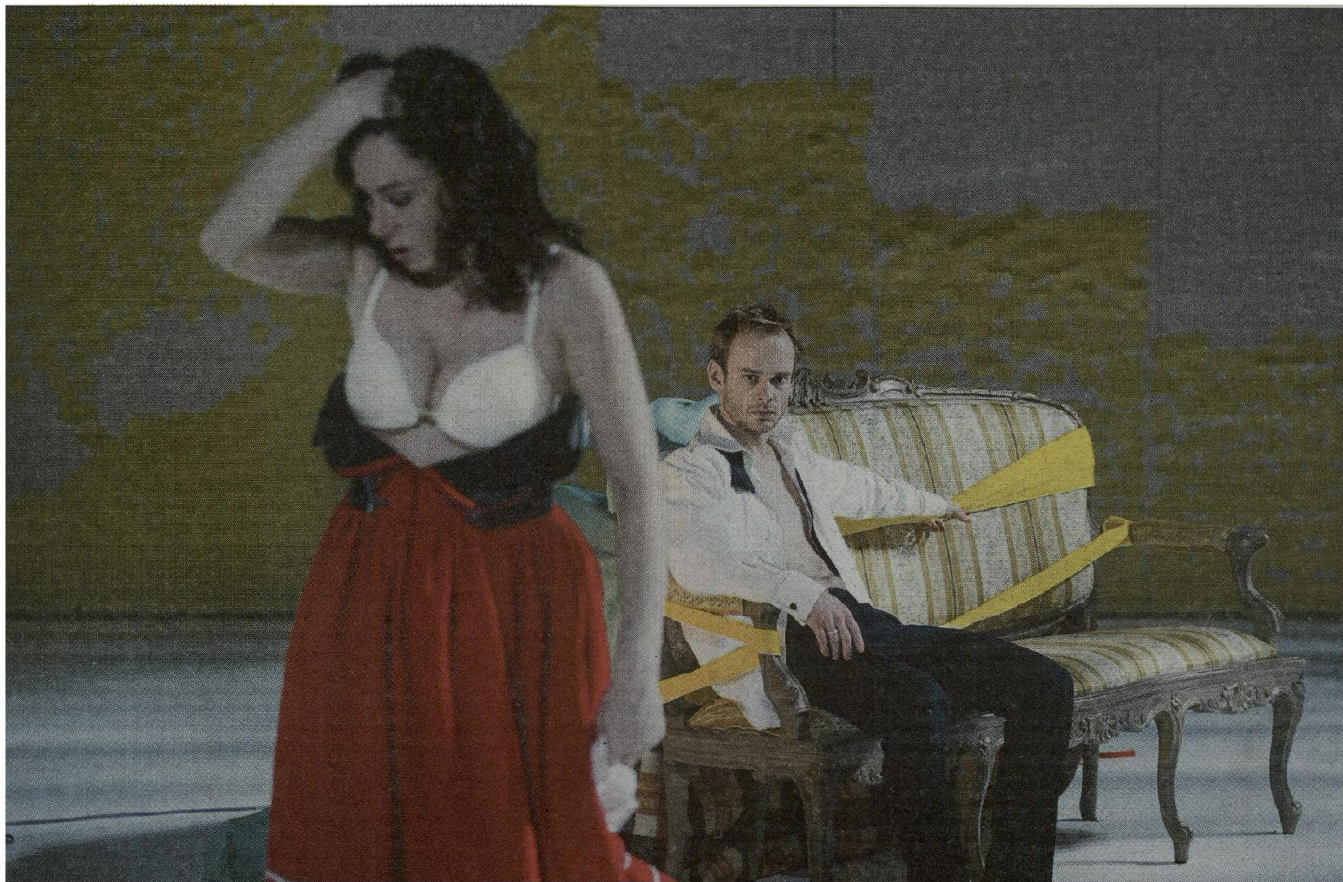
Halina Reijn – steractrice en boegbeeld van Toneelgroep Amsterdam. Even intrigerend als mateloos. Ontontkoombaar, charismatisch, maar zich ook altijd een beetje verschuilend achter een pose van: ja, ik ben actrice, maar ook ongrijpbaar. Zo speelt ze ook Nora: als in een maskerade. Aan het eind van het stuk, als ze haar huwelijk en liefde heeft opgezegd, slaakt ze nog een paar angst-aanjagende zielenkretsen, alsof ze haar demonen heeft uitgebannen. Eindelijk berust ze in haar lot, doet de deur open, aait nog even haar dochttertje, en stapt een nieuwe wereld in. Dan: deur dicht, licht uit, voorstelling voorbij.

Pas bij het applaus lijkt Halina Reijn te breken. Dat zal de ontlading zijn, want één ding is zeker: ze heeft een toneelavond lang keihard gewerkt. Misschien wel te hard.

Hein Janssen

Gaat het over een vrouw in de war, of is het een feministisch pamflet?

Halina Reijn laat in een technisch knappe rolpvatting vooral de buitenkant zien.

Actrice Halina Reijn in *Nora*, op de achtergrond acteur Thomas Ryckewaert als Nora's man Torvald.

Foto Jan Versweyveld